

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5Tos/59/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010320
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6122010320.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a JUDr. Jozefa Mikluša, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26. júla 2022, o sťažnosti okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Nt/18/2022 zo dňa 31.05.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť okresného prokurátora **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením sp. zn. 7Nt/18/2022 zo dňa 31.05.2022 samosudca Okresného súdu Banská Bystrica podľa § 411 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s § 9 ods. 2 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 475/2005 Z. z.“) zmenil u odsúdeného E. P. spôsob výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 15T/95/2020 zo dňa 09.12.2020 vo výmere 30 mesiacov so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia tak, že odsúdený uložený trest odňatia slobody ďalej vykoná v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal okresný prokurátor sťažnosť, ktorú okresnému súdu doručil dňa 16.06.2022. Sťažnosťou napádal zákonnosť vykonania verejného zasadnutia prostredníctvom videokonferencie s odôvodnením, že takúto formu úkonu Trestný poriadok nepozná, čím zároveň dochádza k narušaniu jednej zo zásad trestného konania, a síce zásady bezprostrednosti. Z uvedených dôvodov potom navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť okresného prokurátora nebola dôvodne podaná, pretože procesný postup realizácie verejného zasadnutia prostredníctvom videokonferencie je v súlade s Trestným poriadkom a takto vykonané verejné zasadnutie nemalo žiadny vplyv na konečný výsledok konania.

Po preskúmaní napadnutého uznesenia i predchádzajúceho konania na základe podanej sťažnosti krajský súd zistil, že odsúdený E. P. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 30 mesiacov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 15T/95/2020 zo dňa 09.12.2020. Uvedený trest (po započítaní obdobia výkonu väzby v tejto trestnej veci) vykonáva od 17.07.2020 s predpokladaným dátumom vykonania uloženého trestu dňa 17.01.2023. Pre výkon tohto trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Dňa 03.05.2022 bol okresnému súdu doručený návrh odsúdeného na jeho preradenie do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia z dôvodu plnenia všetkých povinností vo výkone trestu, pozitívneho vplyvu vykonávaného trestu na odsúdeného a v dôsledku možnosti byť umiestnený bližšie k rodine.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 475/2005 Z. z., ak odsúdený zaradený do ústavu s vyšším stupňom stráženia plní program zaobchádzania, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s nižším stupňom stráženia; to neplatí pre odsúdeného na doživotný trest.

Okresný súd pri dôslednom dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva odsúdeného na obhajobu rozhodol na verejnom zasadnutí v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil, a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne. Stručne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého uznesenie je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona. Keďže odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým hľadiskám obsiahnutým v ust. § 176 ods. 2 Trestného poriadku, krajský súd na odôvodnenie v podrobnostiach poukazuje, keďže opakovať správne a podrobné dôvody by bolo nadbytočné.

Aj podľa zistení krajského súdu je preradenie odsúdeného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia opodstatnené, pretože odsúdený plní program zaobchádzania a výkon trestu odňatia slobody u odsúdeného naplňa svoj účel. Z hodnotenia odsúdeného vo výkone trestu je zrejmé, že v správaní, vystupovaní a plnení povinností odsúdený nevykazuje nedostatky a jeho správanie a vystupovanie je na požadovanej úrovni. Príkazy a pokyny príslušníkov zboru rešpektuje a plní. V interakcii s osobami, s ktorými prichádza do styku, dodržiava zásady slušného správania a vystupovania a nevyvoláva konfliktné situácie. V osobných veciach si udržiava poriadok a voľný čas trávi zmysluplne. Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody bol 2-krát disciplinárne odmenený za plnenie pracovných povinností. V súčasnosti je v podmienkach výkonu trestu zaradený do pracovnej činnosti, kde k zvereným úlohám pristupuje zodpovedne a pridelenú prácu vykonáva k spokojnosti objednávateľa prác, v ktorej oblasti si zároveň vytvára podmienky pre udelenie disciplinárnych odmien. V prípade potreby sa zapája aj do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. Sociálny kontakt udržiava s družkou a deťmi prostredníctvom pravidelnej korešpondencie, osobných návštev a telefonovania, pričom vzťahy s rodinou sú vyhodnotenú ako usporiadané.

S prihliadnutím na osobu odsúdeného a jeho doterajšie správanie počas výkonu trestu je nutné prisvedčiť záverom okresného súdu, že odsúdený aktívnou participáciou na plnení programu zaobchádzania preukázal splnenie podmienok pre preradenie do ústavu na výkon trestu s nižším stupňom stráženia a pre naplnenie účelu trestu preto postačuje, aby odsúdený vykonal uložený trest v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Ako nedôvodnú hodnotil krajský súd sťažnostnú námietku prokurátora voči procesnému postupu okresného súdu, spočívajúcej vo vykonaní verejného zasadnutia prostredníctvom videokonferencie. V prvom rade je potrebné definovať, kedy možno ten-ktorý úkon považovať za úkon realizovaný prostredníctvom videokonferencie. O realizáciu procesného úkonu takouto formou ide, podľa názoru krajského súdu, vtedy, ak všetky na úkone či konaní zúčastnené subjekty sú fyzicky prítomné na minimálne dvoch rôznych miestach, pričom tieto sú navzájom technicky prepojené prostredníctvom technického zariadenia určeného na prenos obrazu a zvuku (tzv. videokonferenčné zariadenie) (§ 28 ods. 8 Trestného poriadku), čo umožňuje vzájomnú interakciu všetkých subjektov a vykonanie príslušného procesného úkonu alebo konania.

Ustanovenie § 61b Trestného poriadku, umožňujúce vykonať výsluch osoby prostredníctvom videokonferencie, bolo do Trestného poriadku doplnené zákonom č. 214/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, za účelom rozšírenia využívania videokonferencií v trestnom konaní (dôvodová správa k zákonu). Je pravdou, že zákon expressis verbis neustanovuje využitie videokonferencie za účelom vykonania celého verejného zasadnutia, v danom prípade je však potrebné vychádzať z účelu a zmyslu uvedeného ustanovenia Trestného poriadku, ktorého účelom bolo, ako už krajský súd spomenul, rozšírenie využívania videokonferencií v trestnom konaní, pričom práve v súčasnosti o to

viac vystupuje do popredia potreba realizácie úkonov trestného konania aj prostredníctvom technických prostriedkov (technický pokrok súčasnej doby, celosvetová pandémia a pod.). Nemožnosť zmienenej realizácie môže do istej miery predstavovať prekážku plynulosti a hospodárnosti trestného konania, a to obzvlášť v prípade, kedy je v rámci trestného konania pred súdom prejednávaná trestná vec, ktorá sa nevyznačuje rozsiahlosťou či značnou náročnosťou pokiaľ ide o jej právne posúdenie, kedy možno očakávať meritórne rozhodnutie súdu hoci aj na prvom pojednávaní (jedná sa najmä práve o verejné zasadnutia realizované pred prvostupňovým súdom v rámci štádia vykonávacieho konania). V uvedenom prípade je preto namieste využiť analógiu legis, ktorú trestnoprocesná teória pripúšťa. V zásade neprípustná je len taká analógia, ktorej dôsledky sú v neprospech osoby, voči ktorej sa vedie trestné konanie (PLz. ÚS 3/2014, IV. ÚS 336/2012), čo však nie je prípad toho konania, ktorého výsledkom bolo napadnuté rozhodnutie.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí jasne vyplýva, že odsúdený bol riadne poučený o spôsobe vykonania výsluchu ako i vedenia celého verejného zasadnutia (prostredníctvom videokonferencie) so všetkými jeho dôsledkami (overenie totožnosti odsúdeného príslušníkom ZVJS, vyhotovenie záznamu o overení totožnosti vypočúvanej osoby a vykonaní výsluchu, možnosť odmietnuť takýto spôsob výsluchu a vedenia verejného zasadnutia), pričom odsúdený súhlasil s vykonaním výsluchu i celého verejného zasadnutia prostredníctvom videokonferencie a tento postup žiadnym spôsobom nenamietal. Odsúdený bol na verejnom zasadnutí riadne vypočutý a bola mu daná možnosť vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, vrátane možnosti vysloviť konečný návrh. Nemožno preto hovoriť o žiadnom porušení práv odsúdeného. Je potrebné mať na zreteli, že v konaní o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody sa odsúdený v zásade nemusí verejného zasadnutia ani zúčastniť, musí však byť pred rozhodnutím o zmene spôsobu výkonu trestu vypočutý (§ 293 ods. 1 a nasl., § 411 ods. 2 Trestného poriadku), ktorý postup možno bezpochyby realizovať práve aj s využitím videokonferenčného zariadenia podľa § 61b Trestného poriadku.

K námietke prokurátora spočívajúcej v domnelom porušení zásady bezprostrednosti je primárne potrebné uviesť, že obsahom tejto zásady je povinnosť súdu prihliadať pri rozhodovaní na verejnom zasadnutí (hlavnom pojednávaní aj neverejnom zasadnutí) len na tie dôkazy, ktoré boli v tomto konaní pred súdom vykonané. Zásada bezprostrednosti teda znamená, že súd preverí dôkazy vlastnými zmyslami, aby dôkazy videl, osoby vypočul, a takto sa s dôkazmi osobne oboznámil. Dôkazy pred súdom sa vykonávajú tak, že súd osoby sám vypočuje (s pripustením výnimiek spočívajúcich napr. v prečítaní výpovedí obvineného či svedkov), listinné dôkazy prečíta a vecné dôkazy oboznámi. Rozsah dokazovania na verejnom zasadnutí je oproti hlavnému pojednávaniu v zásade zúžený a spočíva predovšetkým vo výsluchu osôb (primárne vo výsluchu odsúdeného) a čítaní listinných dôkazov. Realizácia verejného zasadnutia za pomoci videokonferenčného zariadenia však takémuto vykonávaniu dôkazov v súlade s Trestným poriadkom žiadnym spôsobom nebráni. Práve naopak, súd je plne spôsobilý aj prostredníctvom videokonferenčného spojenia vykonať výsluch osoby či prečítať relevantné listiny. Naproti tomu, odsúdený je aj za použitia videospojenia plne spôsobilý vyjadriť sa ku každému vykonávanému dôkazu, podať konečný návrh rozhodnutia, súhlasiť alebo nesúhlasiť s takto vykonávaným verejným zasadnutím, či namietat kvalitu obrazového alebo zvukového prenosu. V kontexte uvedeného preto krajský súd nezistil žiadne porušenie zásady uvedenej v ust. § 2 ods. 19 Trestného poriadku.

Ak by mal krajský súd dospieť k záveru o porušení práv odsúdeného alebo o porušení procesných predpisov s následkom zrušenia rozhodnutia a vrátenia veci okresnému súdu, zistené porušenie práv alebo normatívnych predpisov by muselo byť zásadného charakteru (teda nie akékoľvek, resp. nie každé porušenie), pričom pod zásadným porušením rozumieme stav, ak v trestnom konaní došlo k pochybeniu, ktoré malo, resp. mohlo mať vplyv na konečný výsledok tohto konania, pričom vykonanie verejného zasadnutia s využitím technických prostriedkov na prenos obrazu a zvuku nemalo žiadny vplyv na jeho konečný výsledok.

Možno preto uzavrieť, že v prípade realizácie verejného zasadnutia prostredníctvom videokonferencie sa jedná len o technické prevedenie takej formy úkonu, ktorý Trestný poriadok už pozná (verejné zasadnutie) a ktorý pre určitý druh konaní dokonca priamo prikazuje (napr. podľa § 411 ods. 1 Trestného poriadku práve v prípade konania o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody), a to so zachovaním všetkých práv, ktoré odsúdenej osobe v tomto štádiu trestného konania patria.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na uvedené skutočnosti senát Krajského súdu v Banskej Bystrici v súlade s citovaným ustanovením § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť okresného prokurátora ako nedôvodnú zamietol.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.